

Het visitekaartje van de stad

Het Station van Woerden

Het station Woerden is een authentiek station aan de spoorlijn Utrecht - Rotterdam, dat nog de oude grandeur van het reizen per trein uitstraalt. Maar het verval dreigt.

Het station van Woerden is goed bereikbaar voor zijn belangrijkste doelgroep. Zestig procent van het dagelijks contingent van 11.000 reizigers komt immers met de fiets naar het station. Maar de toenemende leegstand van commerciële ruimten in het stationsgebouw en de "verrommeling" van het voorplein tasten de levendigheid en de kwaliteit van de ketenvoorzieningen aan. De kwaliteit en uitstraling van fietsenstallingen, park and ride en busplatform op het voorplein voor het station zijn ondermaats. De leegstand versterkt het gevoel van onbehagen bij treinreizigers en zet zo op langere termijn het exploitatieresultaat van het station onder druk. Met de "Schijf van Vijf" werd een analyse van het station van Woerden gemaakt. Er worden kansrijke oplossingen aangereikt met een sterke verbetering van beleving, veiligheid, vastgoedwaarde, exploitatie en mobiliteit. Zo zou kwaliteitsverbetering van het voorplein en de stationshal voor een hogere attractiewaarde van het stationsgebouw en een krachtige uitstraling van de stationsentree kunnen zorgen. Daardoor zou de vastgoedwaarde stijgen en het rendement van winkels en horeca in het station verhogen. In de voorstellen wordt de leegstand tijdelijk opgevuld, en mikken kleinhandel en horeca op specifieke reizigersgroepen en passanten. Door dat geheel van maatregelen krijgt Woerden opnieuw een representatieve stadspoort waar reizigers efficiënt kunnen overstappen en veilig en aangenaam kunnen verblijven. Maar dan moeten de Nederlandse Spoorwegen en de gemeente Woerden de kwaliteitsverbetering van de stationsomgeving wel gezamenlijk oppakken.

In veel Europese steden is de voorbije jaren hard aan de stations en hun omgeving gewerkt. Maar is de situatie daar ook echt verbeterd? Het Nederlandse NPC ontwikkelde een methode voor integrale kwaliteitsmeting: de Schijf van Vijf.

*Rinus Vader en Freddy Opsomer**
ERO OD MOLOBORERIT WIS AD TIE MAGNA CONSECTE MAGNIM NIB

Een station moet niet alleen een functioneel, schoon en veilig vervoersknooppunt zijn, het moet ook een aantrekkelijke en voor mensen en goederen gemakkelijk bereikbare openbare ruimte zijn. Een groot treinstation is een internationale smeltkroes van mensen uit alle hoeken van de wereld. Pendelaars, scholieren, zakenlui en toeristen maken er gebruik van. Uiteraard mikt een station in de eerste plaats op treinreizigers, maar ook stedelingen en bezoekers die geen gebruik maken van de trein moeten er zich thuis en veilig voelen. Als toegangspoort is het station het visitekaartje van de stad en mede daarom is bij de aanpak van stationsomgevingen een cruciale rol voor het stadsbestuur weggelegd. Maar de stad is lang niet de enige speler - een station is immers per definitie een complexe omgeving waar veel partijen een verschillende rol spelen, van de vastgoedmakelaars tot de treinoperators, van de winkeliers tot de gebouwenbeheerders.... Stations moeten de kern van een gezond stadsdeel vormen, het moeten locaties zijn met een sterk imago en een doordacht ontwerp. Alleen als al de verschillende kerntaken en activiteiten op elkaar zijn afgestemd verloopt de commerciële en operationele exploitatie succesvol en rendabel, en kunnen bezoekers en gebruikers in een kwaliteitsvolle, prettige en veilige omgeving vertoeven. Dat vereist dus een integrale en multidisciplinaire visie op en aanpak van de openbare ruimte.

Het gespecialiseerde Nederlandse adviesbureau NPC ontwikkelde daartoe een met een softwareprogramma ondersteunde locatiescan waarmee de prestaties van stationsomgevingen kunnen worden gemeten. Het bedrijf heeft een lange praktijkervaring bij de Nederlandse Spoorwegen (NS) en is sinds begin dit jaar een onderdeel van de DHV Groep, een wereldwijd adviesbureau op het gebied van mobiliteit, water, bouw, ruimtelijke inrichting en milieu. DHV Groep telt 5.320 medewerkers en had in 2008 een omzet van € 468 miljoen. De integrale kwaliteitsmeting van NPC wordt intussen op alle grotere Nederlandse stations toegepast en op Europees niveau zijn er beloftevolle contacten over een mogelijk Europees referentiekader voor stations. Het softwareprogramma kreeg de naam de "Schijf van Vijf" omdat het op vijf onderdelen steunt: vastgoedmanagement, exploitatie, ruimtelijke inrichting, veiligheid, en mobiliteit en logistiek. Door deze vijf aspecten in hun juiste samenhang te verwezenlijken en dus multidisciplinair te werken, ontstaan gezonde stationsomgevingen. De doorlichting kan op diverse momenten plaatsvinden. Het is een middel om bij grote renovatiewerken of